

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 30Csp/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120207018
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Židek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2120207018.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Veronikou Židek v právnej veci sporu žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: A. Š.Á., E. XX.XX.XXXX, J. I. Č. XXXX/X, XXX XX J., právne zastúpená: zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie sumy 5 941,81 eura s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Žaloba sa z a m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v 92,22 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5 941,81 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 30.01.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 30Csp/18/2020-102 zo dňa 07.02.2022 rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 5.160,74 eur, spolu s úrokmi z omeškania 1.121,24 eur, úrokmi z omeškania 5% ročne zo sumy 5.160,74 eur od 20.01.2022 do zaplatenia, to všetko formou splátok vo výške 50,00 € mesačne splatných k 26.dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 26.dňa v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. V zostávajúcej časti súd konanie zastavil. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92,22%.

3. Voči rozsudku podal odvolanie žalovaný. Krajský súd v Trnave, ako odvolací súd, uznesením č. k. 23CoCsp/27/2022-132 zo dňa 29.06.2022 rozsudok okresného súdu v časti I. výroku a v III. výroku o trovách konania zrušil a vrátil vec v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. V predmetnom rozhodnutí určil prvoinštančnému súdu v ďalšom konaní skúmať predovšetkým aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu a za tým účelom splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu, ako aj splnenie podmienok predčasného zosplatnenia úveru. Odvolací súd však dal do pozornosti prvoinštančnému súdu príslušné ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 OZ v tom smere, že k omeškaniu žalovanej s úhradou splátky poskytnutého úveru došlo už v mesiaci august 2017, pričom k výzve na úhradu dlžnej sumy došlo v mesiaci november 2017 a k údajnému zosplatneniu predmetného úveru právnym predchodcom žalobcu došlo v mesiaci január 2018, pričom výška omeškanej splátky vo výzve zo dňa 25.11.2017 zodpovedá omeškaniu za tri mesiace a splátky boli splatné k 20. temu dňu v mesiaci a zosplatnenie bolo datované dňa 24.01.2018. V súvislosti s rozhodovaním o trovách konania bude okresný súd aplikovať správne ust. § 255 CSP, pretože ods. 1

sa uplatní iba v prípade celého úspechu strany sporu, čo ale nebol prejednávaný prípad a ods. 2 pri čiastočnom úspechu.

5. K uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu zaujal stanovisko žalobca, ktorý uviedol, že nakoľko bol žalovaný preukázateľne v omeškaní viac ako 90 dní so zaplatením splátky splatnej v mesiaci 09/2017, bol naším právnym predchodcom formou predžalobnej upomienky zo dňa 25.11.2017 vyzvaný na zaplatenie, pričom bol zároveň upozornený na možnosť zosplatenia pohľadávky v celosti. Predmetnú písomnosť žalovaný neprevzal v odbernej lehote. Doručka bola konajúcemu súdu predložená ako príloha spolu so žalobou. Nakoľko zo strany žalovaného neprišlo k náprave platobnej disciplíny, právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu pohľadávky v celosti a to ku dňu 19.01.2018, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovanému zasielané prostredníctvom obyčajnej listovej zásielky dňa 24.01.2018 doručkou preto nedisponuje. Zároveň však uviedol, že predmetná písomnosť má iba deklaratórne účinky, t.j. účinky nastanú spätne ku dňu zosplatenia momentom oboznámenia sa žalovaného s predmetnou písomnosťou. Žalovaný sa preto mohol o zosplatení dozvedieť najneskôr z podanej žaloby. Súčasne je však žalobca toho právneho názoru, že nijakým výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, nemožno vyvodiť záver, že zákonodarcu vyžaduje 2 úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, jednak výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Takýto výklad predmetného ustanovenia je podľa názoru žalobcu príliš extenzívny, pretože cieľom zákonodarcu bolo v prvom rade, aby bol dlžník preukázateľne upozornený na možnosť predčasného zosplatenia úveru a toto upozornenie sa dostalo do jeho dispozičnej sféry, t. j. aby sa mohol oboznámiť s obsahom takého upozornenia. Žalovaný sa doručením upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ, za ktoré sa dá považovať predžalobná upomienka s obsahom takéhoto upozornenia oboznámil. Následne pôvodný veriteľ využil možnosť predčasného zosplatenia úveru, ku ktorému úkonu síce žalobca nepredkladá doručku alebo doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu, nakoľko predmetná listina o zosplatení úveru má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovaného s obsahom listiny o zosplatení úveru. Žalovaný tak pozitívne vedel aj s ohľadom na bod 9.2 zmluvných podmienok úverovej zmluvy, aké dôsledky bude mať pre neho nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatnil úver v celosti. Podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 11.05.2021, č.k. 14CoCsp/52/2020, bod 17 odôvodnenia. Rovnako poukázal na Uznesenie tohto súdu, č.k. 11CoCsp/11/2021 - 179 zo dňa 22.04.2021, bod 6.3 odôvodnenia. Vzhľadom na uvedené, právny predchodca žalobcu k zosplateniu pristúpil až potom, ako uplynulo 15 dní od upozornenia na možnosť zosplatenia pohľadávky v celosti. Z tohto dôvodu má za to, že podmienky vyžadované v § 53 ods. 9 OZ pre zosplatenie pohľadávky v celosti boli splnené. K skúmaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver uviedol, že právny predchodca žalobcu pred uzatvorením zmluvy o úvere skúmal schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Predovšetkým poukázal na skutočnosť, že Občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a žalovaný spĺňal štandardné riskové podmienky. Žalovaný zároveň podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky ním uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku mesačného príjmu ako aj výšku mesačných výdavkov. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalovaný spočiatku riadne hradil predpísané splátky, pričom náš právny predchodca nemal dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalobca taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval nášho právneho predchodcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by náš právny predchodca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. Na tomto mieste možno tiež spomenúť, že veriteľ si vyžiadaval od žalovaného za účelom overenia jeho bonity súhlas s použitím jeho osobných údajov za účelom preverenia jeho úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií, ako aj s cieľom preverenia existencie jeho pracovného pomeru v Sociálnej poisťovni. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ sa nedopustil konania, ktoré predstavuje hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1, za ktoré by prichádzala do úvahy sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca tak postupoval plne v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z. platným a účinným v čase uzatvorenia

spotrebiteľskej zmluvy. Ofadom aktívnej vecnej legitímácie uviedol, že ide o pohľadávku nebankového subjektu, spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s, ktorej vlastníkom sa banka stala až následne, v dôsledku zlúčenia subjektov. Vzhľadom k tomu, že právny predchodca žalobcu nedisponoval bankovou pohľadávkou, nie je možné na tento prípad aplikovať postup podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Má za to, že postup podľa ustanovenia § 92 ods.8 možno aplikovať len na pohľadávky ktoré vzniknú banke, resp. pobočke zahraničnej banky. Podporne odkázal aj na Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.12.2021 pod sp zn. 17CoCsp/18/2021 bod 26. odôvodnenia. Podporne odkázal aj na Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.02.2022 pod sp zn. 11CoCsp/35/2021 bod 11. odôvodnenia. Pokiaľ však súd nie je stotožnený s vyššie uvedeným právnym názorom uviedol, že zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky boli splnené. K splneniu podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 z. o bankách uviedol nasledovné stanovisko. Výzva zo dňa 25.11.2017 na zaplatenie dlžného zostatku úveru sa považuje za výzvu banky, t. j. zákonné podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 z. o bankách boli splnené. Podporne odkázal na Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne pod č.k. 6CoCsp/37/2020-151 zo dňa 28.4.2021. Za účelom preukázania aktívnej legitímácie súdu predložil výzvu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 25.11.2017, ktorou preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Právny predchodca predloženú výzvu zo dňa 25.11.2017, ktorou vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splatných úverových splátok zasielal formou doporučenej poštovej zásielky, čo preukazuje predloženou doručenkou. Podľa ustanovenia § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta.“ Zo znenia vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi svoju pohľadávku za podmienky, že a) klient bol písomne vyzvaný na zaplatenie čo i len časti peňažného záväzku, s ktorého zaplatením je v omeškaní a b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Právny predchodca dňa 25.11.2017 vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného záväzku titulom omeškaných nezaplatených úverových splátok, pre ktorých neplnenie právny predchodca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu svoj dlh nezaplatil a do omeškania s jeho zaplatením sa dostal viac ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko žalovaný napriek výzve právneho predchodcu zaslanej do jeho dispozičnej sféry bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ustanovenia § 92 ods. 8 z. o bankách. K postúpeniu pohľadávky, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu došlo riadne a platne, čím je daná naša aktívna legitímácia v tomto spore. Navyiac, žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy aj v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 24.01.2018. Zároveň za účelom aktívnej legitímácie predložil súdu aj zmluvu o postúpení pohľadávok spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Súčasne má za to, že právne úkony sa posudzujú na základe ich obsahu a to bez ohľadu na ich označenie. Z uvedeného vyplýva, že nie je vylúčené aby z obsahu jednej listiny, v tomto prípade Predžalobná upomienka zo dňa 25.11.2017, vyplývalo viacero právnych úkonov. Uvedený názor zastáva aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom Rozhodnutí sp. zn. 6CoCsp/37/2020. Podporne poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave pod sp.zn. 26Co/34/2017 zo dňa 30.1.2018. Aktívnu legitímáciu v tomto spore preukazuje taktiež oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanému zaslané na adresu uvedenú žalovaným v zmluve o úvere: „Č. XXXX/X , XXX XX J.“, doporučene dňa 24.02.2021 pod číslom zásielky X., čo súdu preukázal predloženým podacím hárkom zo dňa 24.02.2021. K postúpeniu pohľadávky, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu došlo riadne a platne, čím je daná aktívna legitímácia v tomto spore. Taktiež poukázal na skutočnosť, že tvrdenia právneho zástupcu žalovaného v odvolaní sú v príkrom rozpore so správaním sa samotného žalovaného, ktorý tak ako sme uviedli v predchádzajúcich podaniach pohľadávku pravidelne spláca v dohodnutých splátkach v sume 50,00 eur, keďže zjavne si je vedomý svojho záväzku. Navrhuje, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5 160,74 eura, spolu s úrokmi z omeškania 1 121,24 eura, úrokmi z omeškania 5% ročne zo sumy 5 160,74 eura od 20.01.2022 do zaplatenia, to všetko formou splátok vo výške 50,00 eur mesačne splatných k 26. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 26. dňa v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas a priznal žalobcovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

6. Svoje stanovisko k uzneseniu odvolacieho súdu uviedol aj žalovaný. Podľa názoru žalovaného právny predchodca žalobcu nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 citovaného zákona, nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu. Sankcia uvedená v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu podpisu zmluvy o úvere má za následok, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné považovať za neplatné, čo má za následok nepreukázanie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru žalovaného neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, jednak preto, že žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a zároveň mimoriadna splatnosť úveru nebola vyhlásená do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 299/2016 Z. z. účinnom od 01.01.2017, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu [18b) Zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov] na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony a preto, žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru (resp. nedošlo k ukončeniu zmluvného vzťahu), došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Keďže zmluva je bezúročná a bez poplatkov a ku dňu postúpenia pohľadávky mal právny predchodca žalobcu nárok len na zostatok nesplatenej istiny, a teda nie na sumu, ktorá bola predmetom postúpenia, je podľa názoru žalovaného zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon, nakoľko ide o porušenie rímskej zásady súkromného práva „Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet“ Nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má. V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka: „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ V zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka: „Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.“ Keďže zmluva o postúpení je neplatný právny úkon, žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhuje, aby súd zamietol žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

8. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi doloženými do spisu, keď pojednával v neprítomnosti právnych zástupcov strán, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Z vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav:

10. Právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 05.06.2017 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi pôžičku vo výške 7 000,00 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 96-ich mesačných splátkach vo výške 127,96 eura. Žalovaná sa dostala so splácaním úveru do omeškania. Listom zo dňa 25.11.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na zosplatenie úveru v prípade nezaplatenia. Listom zo dňa 24.01.2018 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil predčasné zosplatenie úveru. Dňa 18.02.2021 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na spoločnosť žalobcu.

11. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

12. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

13. Podľa § 494 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

14. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

16. Podľa § 502 ods. 1 a 2 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. (1) Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia. (2)

17. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 45 ods. 1 OZ, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

21. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom

na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov^{1c)} týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

23. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (1) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.¹⁷⁾ (2)

24. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

26. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

27. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a
a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 17 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a
a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa)} spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

29. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady lex specialis derogat legi generali má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z.

o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa.

30. Pokiaľ ide o otázku preskúmateľnosti žaloby, súd prvej inštancie je v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

31. V tu prejednáwanej veci dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal, že veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), pričom bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

32. V zmluve o úvere sa uvádza iba údaj o výške čistého mesačného príjmu žalovaného (800,00 eur) a z mesačných finančných výdavkov vyplývajú výdavky vo výške 150,00 eur a iné mesačné výdavky (SIPO, náklady na bývanie, telefón) predstavujú výdavky 10,00 eur. Zo žalobcom doložených listín súd zistil, že predchodca žalobcu si vyžiadal doklad totožnosti od žalovanej a rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zvýšení invalidného dôchodku na 371,10 eura mesačne a výplatnú pásku za mesiac apríl 2017. Žiadne iné relevantné údaje o výdavkoch žalovaného z predložených listín nie je možné zistiť. Zároveň z úverovej zmluvy vyplýva, že veriteľ si za účelom posudzovania bonity od žalovanej nevyžiadal dostatočné doklady preukazujúce jej príjmy a výdavky, keď podľa uvedeného zoznamu vyžadoval od žalovanej iba fotokópiu dokladu totožnosti. Z uvedeného vyplýva, že hoci veriteľ mal vedomosť o ďalších úveroch žalovanej, ktoré žalovaná splácala v súhrne mesačne sumou 150,00 eur (ako je uvedené v zmluve o úvere), nezisťoval žiadne ďalšie relevantné mesačné výdavky žalovanej (a to ani nevyhnutné na bývanie, stravu, drogériu, ošatenie, telefón, pohonné hmoty/cestovné, atď.). V zmluve sú uvedené iné mesačné výdavky v sume 10,00 eur, čo z praktického hľadiska je absolútne vylúčené. Sumou 10,00 eur mesačne nie je možné pokryť ani náklady na telefón, nie to aj v súčte náklady na bývanie, stravu, atď.. Veriteľ tak nemohol v žiadnom prípade s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať predmetný spotrebiteľský úver a skúmanie bonity tak možno označiť len ako formálne.

33. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

34. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho výdavkoch a bez dokladov o jeho príjmoch a výdavkoch), čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň (a to aj pri nie hrubom porušení povinností veriteľa pri skúmaní bonity) veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28.07.2021.

35. Z vyššie uvedeného vyplýva, že predčasné zosplatenie úveru zo dňa 24.01.2018 je pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ neplatné, a teda k zosplateniu úveru v skutočnosti nedošlo, a to bez ohľadu na to, či výzva na zaplatenie dlžných splátok a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru boli alebo neboli doručené žalovanému.

36. S poukazom na všetko vyššie uvedené tak k platnému predčasnému zosplateniu úveru neprišlo z dôvodu, že k tomu nebol veriteľ oprávnený v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ, pričom tento dôvod zakladá neplatnosť predčasného zosplatenia v zmysle § 39 OZ.

37. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 ZoSÚ je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu nemôže byť žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

38. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola postúpená dňa 18.02.2021, t.j. pred termínom konečnej splatnosti úveru (20.06.2025) a bez toho, aby sa stala splatnou pred termínom postúpenia, a preto nebola preukázaná výnimka zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu pred termínom jeho konečnej splatnosti upraveného v § 17 ZoSÚ. Žalobca tak nepreukázal predpoklady pre platné postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a teda ani predpoklady pre nadobudnutie týchto práv, čím mu v konaní chýba aktívna vecná legitimácia.

39. Vzhľadom na vyššie uvedený nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní súd žalobu vo zvyšku (v nezastavenej časti) vo výroku I. rozsudku zamietol.

40. Vzhľadom k tomu, že súd dospel k názoru, že žalobca nie je v tomto konaní aktívne vecne legitimovaný, z hľadiska hospodárnosti sa ani ďalej nezaoberal ostatnými námietkami strán sporu, nakoľko nedostatok aktívnej vecnej legitimácie má za následok zamietnutie žaloby bez ďalšieho.

41. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

42. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

43. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

44. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

46. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

47. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP, keď žalovaný procesne zavinil zastavenie konania (späťvzatím žaloby v časti) v časti sumy 174,27 eura, pričom vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 3,89 % a hrubý úspech žalovaného 96,11%, a teda konečný čistý úspech žalovaného je 92,22% (96,11%-3,89%). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov prvoinštančného celého konania

je v rozsahu 92,22%, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. a), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.